

Warszawa, 20 lutego 2015 r.

Szanowny Pan
Tadeusz Tomaszewski,
poseł na Sejm RP,
przewodniczący sejmowej Podkomisji ds.
organizacji pozarządowych

Szanowny Panie Pośle,

z zainteresowaniem i nadzieją śledzimy dyskusję toczącą się w Podkomisji, której Pan przewodniczy, dotyczącą nowelizacji Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Wynika to przede wszystkim z tego, że Rada Działalności Pożytku Publicznego w przekazanym Panu Posłowi 12 września ubiegłego roku projekcie zmian w Ustawie zaproponowała m.in. dodanie do zadań pożytku publicznego bezpłatnego poradnictwa prawnego i obywatelskiego. Jest to usankcjonowanie stanu faktycznego, gdyż od ponad 15 lat organizacje pozarządowe podejmują takie działania, obecnie około 300 organizacji prowadzi w całym kraju kilkaset punktów świadczących bezpłatnie wsparcie dla obywateli będących w trudnych sytuacjach życiowych wynikających z problemów natury prawnej. **Wprowadzenie poradnictwa do sfery pożytku ma istotne znaczenie, otwiera bowiem szerszą możliwość współpracy na tym z samorządami terytorialnymi, które co raz częściej zainteresowane są wsparciem bezpłatnych porad prawnych i obywatelskich.**

Dlatego z ogromnym rozczarowaniem i niepokojem przyjęliśmy fakt, że w projekcie z dnia 13 lutego 2015 roku, będącym podsumowaniem dotychczasowych prac w Podkomisji, propozycja Rady Działalności Pożytku Publicznego dotycząca poradnictwa prawnego i obywatelskiego nie została uwzględniona. **Nie znamy powodów tej decyzji, wiemy jednak, jaki będzie jej skutek: zniechęci to wiele samorządów, które czekają na tę zmianę, do wsparcia poradnictwa prawnego i obywatelskiego. Może mieć to katastrofalne skutki dla organizacji prowadzących poradnictwo, tym bardziej, że rząd przygotowuje obecnie projekt ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnej informacji prawnej oraz edukacji prawnej społeczeństwa, która zdaniem większości organizacji pozarządowych i ekspertów spowoduje wycofanie się samorządów terytorialnych z dotychczasowej współpracy z organizacjami pozarządowymi, przede wszystkim w ramach poradnictwa specjalistycznego świadczonego w oparciu o Ustawę o pomocy społecznej.**

Jeżeli powodem rezygnacji z dopisania do sfery pożytku publicznego bezpłatnego poradnictwa prawnego i obywatelskiego jest to, że we wspomnianym projekcie rządowym uwzględniono propozycję zmiany w Ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, polegającą na dopisaniu do sfery zadań pożytku publicznego „udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnej informacji prawnej oraz zwiększania świadomości prawnej obywateli”, to uważamy, że jest to błędna przesłanka. Wspomniany projekt rządowy jest bowiem bardzo kontrowersyjny, wiele wątpliwości zgłosiły do niego nie tylko organizacje pozarządowe, ale także organy administracji

publicznej, związki zawodowe i środowiska prawnicze. Nie jest obecnie znany ostateczny kształt projektu, nie został on jeszcze przyjęty przez rząd. Ta sytuacja powoduje, że prawdopodobieństwo wejścia w życie zmian w Ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, nad którymi dyskutuje obecnie Podkomisja, której Pan przewodniczy, jest o wiele większe niż wejście w życie ustawy dotyczącej nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnej informacji prawnej oraz edukacji prawnej społeczeństwa. Tym bardziej, że nie jest pewne, czy w toku prac rządowych, a później parlamentarnych proponowana zmiana w Ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie zostanie zachowana.

Dlatego w imieniu Platformy Współpracy Organizacji Poradniczych, skupiającej ponad 40 organizacji pozarządowych i sieć 25 studenckich poradni prawnych świadczących bezpłatne poradnictwo prawne i obywatelskie, apelujemy do Pana Posła, aby przywrócić proponowaną przez Radę Działalności Pożytku Publicznego poprawkę dopisującą w art. 4 Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie nowy punkt 13a dotyczący poradnictwa prawnego i obywatelskiego. Uważamy, że, w celu zachowania spójności z propozycjami rządowymi, nowy punkt 13a może mieć brzmienie, uwzględniające propozycję zawartą w projekcie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnej informacji prawnej oraz edukacji prawnej społeczeństwa czyli „13a. świadczenie nieodpłatnej informacji, pomocy i edukacji prawnej oraz obywatelskiej”. Takie brzmienie tego zadania uwzględnia z jednej strony usługi prawne, które potencjalnie będzie określać projektu ustawy tworzonego przez rząd, z drugiej strony informację, porady i edukację obywatelską świadczone obecnie przez organizacje pozarządowe. Pozwoliłoby to stworzyć realną przestrzeń dla współpracy administracji publicznej, w szczególności samorządów terytorialnych z organizacjami pozarządowymi świadczącymi poradnictwo prawne i obywatelskie.

Liczymy na otwartość i przychyłność Pana Posła. Jesteśmy oczywiście, w razie potrzeby, dostarczyć dodatkowe argumenty przemawiające za naszą prośbą.

w imieniu Platformy Współpracy Organizacji Poradniczych

dr Jacek Kucharczyk
Prezes Zarządu Instytutu Spraw Publicznych

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Działalności Pożytku Publicznego, minister Jarosław Duda

Współprzewodniczący Rady Działalności Pożytku Publicznego, Krzysztof Balon

Dyrektor Departamentu Pożytku Publicznego, Krzysztof Więckiewicz.